

RAPORT KOŃCOWY Z REALIZACJI PROGRAMU POLITYKI ZDROWOTNEJ

Data wpływu:.....
Sygn. akt:
wypełnia Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

POWIAT OLECKI <i>19-400 Olecko, ul. Kolejowa 32.</i> oznaczenie podmiotu składającego raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej	Raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej
Nazwa programu polityki zdrowotnej:	<i>Powiatowy program zdrowotny pn. „Profilaktyka raka szyjki macicy na lata 2009-2020”</i>
Przewidziany w programie polityki zdrowotnej okres jego realizacji: 2009-2020, tj. 12 lat	Faktyczny okres realizacji programu polityki zdrowotnej: 2009-2017, tj. 9 lat
Opis sposobu osiągnięcia celów programu polityki zdrowotnej: Powiatowy program zdrowotny „Profilaktyka raka szyjki macicy na lata 2009-2020” został przyjęty do realizacji uchwałą Nr XXIX/178/09 Rady Powiatu w Olecku dnia 27 sierpnia 2009 roku. Celem strategicznym programu było zwiększenie poziomu wiedzy na temat czynników ryzyka chorób nowotworowych najczęściej występujących u kobiet oraz sposobów ich redukcji. Cele szczegółowe edukacji zdrowotnej realizowanej w ramach programu w zakresie prewencji raka szyjki macicy to: - zwiększenie świadomości zdrowotnej, - uświadomienie możliwości szczepienia przeciwko wirusowi HPV, - uświadomienie dziewczętom i kobietom, że jedyną możliwością wykrycia choroby są regularne profilaktyczne badania cytologiczne, - wyrobienie nawyku dbania o własne zdrowie, co prowadzi do większej zgłaszalności na badania cytologiczne m.in. w programie przesiewowym, - poprawa wiedzy i zachowań zdrowotnych dziewcząt i kobiet nie objętych skринingiem – zgłaszanie się na kontrolne badania cytologiczne, - promowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży szkolnej, - poprawa wiedzy i zachowań zdrowotnych kobiet zamieszkujących na terenie powiatu oleckiego. Powiat Olecki położony jest na północno – wschodnich krańcach woj. warm. - mazurskiego. Składa się z 3 gmin wiejskich: Kowale Oleckie, Świątajno, Wieliczki i gm. miejsko – wiejskiej Olecko (ok. 17 tys. mieszkańców). W 2009 r. zamieszkiwało go 34.215 mieszkańców, w tym 17.233 kobiet (w tym 8.846 na obszarach wiejskich). Warmińsko - Mazurski Oddział NFZ na terenie powiatu realizował Populacyjny Program Profilaktyczny Raka Szyjki Macicy. Obejmował on badaniem cytologicznym kobiety w wieku od 25 do 59 lat, z powtarzaniem badań co 3 lata. Na terenie powiatu przeprowadzane były bezpłatne badania cytologiczne w 4 gabinetach (SP GOZ w Kowalach Oleckich, NZOZ ZL Gomed w Olecku, CM ZOZ OLMEDICA Sp. z o.o. w Olecku, SP GOZ w Wieliczkach), bowiem finansowane w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Kobiety na badania były zapraszane przez NFZ listownie. Wg informacji otrzymanych od Koordynatora Wojewódzkiego Populacyjnego Programu Profilaktycznego Raka Szyjki Macicy z Olsztyna w powiecie oleckim kwalifikowało się do badania cytologicznego np. w: - 2007r. - 8.246 kobiet, zaś przebadano się tylko 1.543, tj. 18,71% (u części z nich zdiagnozowano: nowotwór raka szyjki macicy oraz nieprawidłowe komórki, które nie leczone przekształcić się mogą w komórki nowotworowe), - 2008r. – 8.311 kobiet – przebadano się 2.747, tj. 33,05% (u części z nich zdiagnozowano j.w.). Niestety z roku na rok zwiększała się liczba pań, u których stwierdzono z wyniku badania cytologicznego zagrożenie chorobą raka szyjki macicy. Od lat dużym problemem w powiecie oleckim była wówczas niska zgłaszalność kobiet na badania cytologiczne. W 2008 r. na 21 powiatów z woj. warm. – mazurskiego, powiat olecki był na 21 miejscu pod względem zgłaszalności kobiet na badanie cytologiczne. Główną przyczyną raka szyjki macicy są określone typy wirusa brodawczaka ludzkiego (HPV). Rak szyjki macicy jest	

nowotworem, którego wykrycie we wczesnym etapie umożliwia całkowite wyleczenie.

Powyższe liczby wskazywały, iż aby uzyskać pożądany populacyjny wynik zdrowotny, badania musiały być masowe, zorganizowane i długotrwałe. Podjęcie od 2009 r. wspólnych działań przez różne podmioty, jak np. NFZ, zakłady opieki zdrowotnej, placówki edukacyjne, samorząd powiatowy, samorządy gminne, organizacje pozarządowe, firmy prywatne, parafie, apteki, media... umożliwiło tworzenie sprzyjających warunków służących poprawie stanu zdrowia mieszkank naszego powiatu.

Zatem edukacja zdrowotna, badania profilaktyczne - cytologiczne, szczepienia dziewcząt stały się niezbędnymi elementami działań profilaktycznych. Świadomość współodpowiedzialności za własne zdrowie, wiedza o zagrożeniach pozwoliła im uniknąć wielu negatywnych emocji związanych z badaniami cytologicznym, czy w najgorszym przypadku leczeniem. Świadome włączenie się w profilaktykę to jeden z elementów pokonywania lęku przed chorobą nowotworową.

Biorąc pod uwagę w 2009 r. wciąż niską świadomość zagrożenia chorobą i zbyt późne jej rozpoznanie, w pierwszej kolejności konieczne było podjęcie długofalowych działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy. Prowadzona edukacja zdrowotna polegała na zobrazowaniu powagi problemu, wskazaniu możliwych działań profilaktycznych i przełamaniu stereotypu podejścia do badań ginekologicznych.

W programie założono również zakup szczepionek dla dziewcząt (mieszkanek powiatu oleckiego), jeżeli powiat będzie miał możliwości pozyskania środków zewnętrznych na ich zakup. Od 2016 r. powiat olecki wspólnie z 4 gminami finansował w całości koszt szczepienia dziewcząt (z terenu powiatu oleckiego) przeciw wirusowi HPV.

Charakterystyka interwencji realizowanych w ramach programu polityki zdrowotnej:

- edukacja zdrowotna - w celu podniesienia świadomości zdrowotnej społeczeństwa, tj. działania edukacyjno – promocyjne, w tym: spotkania informacyjno – edukacyjne, kampanie edukacyjna za pośrednictwem mediów, plakatów, stron internetowych, ulotek i folderów.
- organizacja badań profilaktycznych, podczas których mieszkanki powiatu zgłaszały się na badanie cytologiczne, tzw. „Białe Niedziele”.
- szczepienia przeciw wirusowi HPV.

Wyniki monitorowania i ewaluacji programu polityki zdrowotnej:

W wyniku realizowanego programu wskaźnik zgłaszalności kobiet na badania cytologiczne po ok. 1,5 roku realizacji programu wzrósł do 42% (wg danych otrzymanych od Koordynatora Wojewódzkiego Populacyjnego Programu Profilaktycznego Raka Szyjki Macicy z Olsztyna). W kolejnych latach zgłaszalność na badanie dochodziła do ok. 38%.

W latach 2016 – 2017 szczepieniem przeciw wirusowi HPV objęto ogółem 164 dziewczęta (które zostały zgłoszone do szczepienia przez rodziców/opiekunów prawnych).

W wyniku realizowanego programu powiat olecki na 21 powiatów z woj. warm. – mazurskiego, pod względem zgłaszalności kobiet na badanie cytologiczne po ok. 1,5 roku realizacji programu zajmował pierwsze miejsce. W kolejnych latach wskaźnik zgłaszalności na badania nie wrócił już do niskiego poziomu, który występował przed rozpoczęciem realizacji tego programu.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 2017 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 2110), powiat olecki, który rozpoczął program po 12 sierpnia 2009 roku i zgodnie z wówczas obowiązującym prawem nie posiadał oceny projektu programu Agencji Oceny Technologii Medycznych, z mocy ustawy zobowiązany został do zakończenia jego realizacji i finansowania.

Oznacza to, iż od 2018 roku powiatowy program zdrowotny „Profilaktyka raka szyjki macicy na lata 2009-2020” nie może być już dalej realizowany.

Programy polityki zdrowotnej, które nie posiadają opinii AOTM a rozpoczęcie ich nastąpiło przed 12 sierpnia 2009 r. mogą być realizowane do 31 grudnia 2019 r.

Powiat olecki w maju 2009 r. opracował powiatowy program zdrowotny „Profilaktyka raka szyjki macicy na lata 2009-2020”, 16 czerwca 2009 r. zakończono jego konsultacje. Procedura ta odbyła się przed wprowadzeniem zmian w prawie, które zobligowały samorządy do przekazywania projektów programów do oceny AOTM.

Dlatego powiatowy program zdrowotny przyjęto wówczas zgodnie z obowiązującym prawem do realizacji uchwałą Nr XXIX/178/09 Rady Powiatu w Olecku dnia 27 sierpnia 2009 r. (na pierwszej kolejnej sesji Rady Powiatu w Olecku, która odbyła się po 30 czerwca 2009 r.).

Konieczność przekazywania programów w celu ich opiniowania przez Agencję obowiązywała od dnia 31 sierpnia 2009 r.

Biorąc pod uwagę powyższe program został zakończony wcześniej niż zakładano. Szczepienia dziewcząt (zamieszkałych na terenie powiatu oleckiego) przeciw wirusowi HPV, które zaplanowano do realizacji do 2020 r. zostały zakończone w 2017 r. Zatem dziewczęta, które zaplanowano w kolejnych latach objąć szczepieniem przeciw wirusowi HPV nie zostaną objęte tą interwencją.

Wcześniejsze zakończenie realizacji programu spowodowało, iż nie osiągnięto w pełni założonego celu strategicznego oraz celów szczegółowych.

Koszty realizacji programu polityki zdrowotnej		
Rok realizacji programu polityki zdrowotnej:		
1.	2009 r. - 11.100,00 zł	
2.	2010 r. - 50.000,00 zł	
3.	2011 r. - 17.500,00 zł	
4.	2012 r. - 20.300,00 zł	
5.	2013 r. - 13.800,00 zł	
6.	2014 r. - 18.050,00 zł	
7.	2015 r. - 10.641,00 zł	
8.	2016 r. - 44.525,00 zł	
9.	2017 r. - 56.815,00 zł	

Zródło finansowania	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. 2009 r. - koszt programu wniósł 11.100,00 zł. w tym: z budżetu powiatu oleckiego - 600,00 zł, sponsorzy 10.500,00 zł	1. 2009 r. - 11.100,00 zł	1. 2009 r. - 0,00 zł
2. 2010 r. - koszt programu wniósł 50.000,00 zł - środki z EFS	2. 2010 r. - 50.000,00 zł	2. 2010 r. - 0,00 zł
3. 2011 r. - koszt programu wniósł 17.500,00 zł. w tym: z budżetu powiatu oleckiego - 3.500,00 zł, sponsorzy 14.000,00 zł	3. 2011 r. - 17.500,00 zł	3. 2011 r. - 0,00 zł
4. 2012 r. - koszt programu wniósł 20.300,00 zł. w tym: z budżetu powiatu oleckiego - 4.300,00 zł, sponsorzy 16.000,00 zł	4. 2012 r. - 20.300,00 zł	4. 2012 r. - 0,00 zł
5. 2013 r. - koszt programu wniósł 13.800,00 zł. w tym: z budżetu powiatu oleckiego - 4.300,00 zł, sponsorzy 9.500,00 zł	5. 2013 r. - 13.800,00 zł	5. 2013 r. - 0,00 zł
6. 2014 r. - koszt programu wniósł 18.050,00 zł. w tym: z budżetu powiatu oleckiego - 2.600,00 zł, sponsorzy 15.450,00 zł	6. 2014 r. - 18.050,00 zł	6. 2014 r. - 0,00 zł
7. 2015 r. - koszt programu wniósł 10.641,00 zł. w tym: z budżetu powiatu oleckiego - 4.300,00 zł, sponsorzy 6.341,00 zł	7. 2015 r. - 10.641,00 zł	7. 2015 r. - 0,00 zł
8. 2016 r. - koszt programu wniósł 44.525,00 zł. w tym: z budżetu powiatu oleckiego - 18.726,00 zł. z budżetu samorządów gmin i sponsorów - 25.799,00 zł	8. 2016 r. - 44.525,00 zł	8. 2016 r. - 0,00 zł
9. 2017 r. - koszt programu wniósł 56.815,00 zł. w tym: z budżetu powiatu oleckiego - 20.938,00 zł. z budżetu samorządów gmin i sponsorów - 35.877,00 zł	9. 2017 r. - 56.815,00 zł	9. 2017 r. - 0,00 zł

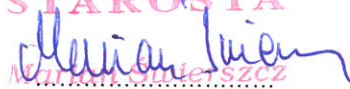
Cały okres realizacji programu polityki zdrowotnej

Źródło finansowania	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. 2009 r.- 2017 r. - koszt programu wniósł - 242.731,00 zł. w tym: z budżetu powiatu oleckiego - 59.264,00 zł. z budżetu samorządów gmin i sponsorów - 183.467,00 zł	1. 2009 - 2017 r. - 242.731,00 zł	1. 2009 - 2017 r. - 0,00 zł

Koszty jednostkowe realizacji programu polityki zdrowotnej.

Szacujemy, że w ramach podjętych działań w programie (spotkania, kampanie edukacyjne, badania profilaktyczne, szczepienia przeciw wirusowi HPV) objętych zostało ogółem ok. 10 000 kobiet. Zatem koszt jednostkowy realizowanego programu wynosi ok. - 24,27 zł.

Informacje o problemach, które wystąpiły w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej	Opis podjętych działań modyfikujących:
Problem 1: ----	Działanie modyfikujące: ----
Problem 2:	Działanie modyfikujące:
Problem 3:	Działanie modyfikujące:

Miejscowość: Olecko	30.03.2018r.	Z up. Starosty mgr Halina Ewa Kasicka Inspektor ds. zdrowia/rehabilitacji osób niepełnosprawnych i pomocy społecznej ..... oznaczenie i podpis osoby sporządzającej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej
	30.03.2018r.	STAROSTA M. Halina Ewa Kasicka ..... oznaczenie i podpis osoby akceptującej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej